

Poincten getogen upt het gunt ghehandelt is geweest / tusschen myn genadi,
ge Heere den Prince van Orangien / ende den Burghermeesteren van Amstelredam /
ter oorsake vande Satisfactie van weghender voorsz. Stede versocht / daer op de voorsz.
Burghermeesteren als noch versoeken de voorschreven Satisfactie ontfanghen:

E N

Antwoort van sijne Excell. op dezelve Poincten uytten name van de Bur-
meesteren van Amstelredamme, op den xijj. Julij 1577. tot Alckmaer, sijne Excel-
lentie, nopens de Satisfactie, overgelevert.

I.

DAt binnen Amstelredam ende Dypheyt/ende Ambachts Heerlijckheyt van dien
geen andere Religie sal mogen gepredickt/
geleert noch gheexerceert werden/ by dage ofte
by nachte/ in 't openbaer ofte in 't heymelijck/
als d'oude/ Catholycke/ Roomische Religie/ en
dat omme sulcks/ teghens d'usantie van dien/
geen Trouwinge/ Doopinge vande Kinderen/
noch eenighe schandale ghedaen ofte gepleeght
sullen mogen worden/ al op pene van gestraft te
werden by den Gerechte der voorschreven Stede/
als perturbateurs vande gemeene ruste ende
vrede: Welcke Gerechte sal/ vooz soo veer deg
noot sp/ gheautoizeert werden by sijne Excel-
lentie onwederroepelijck tot de voorschreven straf-
singhe: mitgaders tot de kennisse ende iudica-
ture van 't gunt voorschreven is. Dies soo sijn
die van Amstelredam te vreden/ dat by voorgaen-
de Ordonnante van sijn Altesse/ mitgaders van-
de

I.

DAt binnen Amsterdam, inde Vrydom ende
Ambachts-Heerlijckheit van dien geen
ander Religie sal mogen gepredickt, ge-
leert ende geexerceert worden, dan alleenlijck
die Roomscche, Catholicksche Religie, 't ge-
bruyc ende exercitie van dien: behoudelijck
dat volgende de Pacificatie, de Placcaten op 't
stuck vande Religie ghemaect, mitgaders 't
gevolgh ende executie van dien, cesseren sullen
ende gesuspendeert blyven: Ende dat een ye-
gelijck van wat conditie, qualiteyt ofte state hy
sy, vermogen sal in aller vrydom ende ver-
kerheyt binnen der voorschreven Stede te con-
verseren, hanteren ende woonen, sonder te staen
tot eenigh begrijp, captie ofte pericule, fon-
der dat yemant eenigh hinder, letsel oft moeye-
nisse geschieden sal, in 't gaen ofte wedercomen
van de Predicatie der Gereformeerde Religie,
ofte oeffeninge vande exercitie van dien, die
buy-

de Ghenerale Staten / ende by hencluyder ad-
vis / gescreueert wert die van de andere Nellige/
ghenre wosten / tot de begravinghe van heitren
dooden een ongewijde plach gelyghen blyten der
voorschreven Stede mitteren / ende binneinde Ju-
risdictie van dien; mitg dat d'selue begraevinge
niet en geschilt met voorder Convoy van volck /
als van xl. personen / den overleben niet in
bloede / maeghschap ote gebuerschap successieve-
lych bestaende / ende souder enige vermaninghe/
fanck / ote andere solemittepen / op penne als
vozen.

II.

Dat die van Amsterdam fullen onghehouwen
sijn te ontsaughen binnen der voorschreven Stede/
oet daer dooz te laten passeren / ceuliche andere
linchten oft Krijghs-volck / als aldaer teghen-
woordigh sijn. Maer dat tot verschiertheyt van
't gunt in 't voogaende Articul verhaelt is / ende
om des te beter te beletten altehande veroerten
ende inconvenienten / die binnen der voorschreven
Stede fullen mogen gemaecth wozden ote gebeu-
ten / fullen blijven in 't tegenwoordigh gebiet
ende ongecasceert die Burgeren ende Inwoon-
deren aldaer tegenwoordigh in soudie sijnde / son-
der opzichtinge van andere Schutterij / als die
op defen tijt onder den negen Capiteynen is op-
gherecht; ten minsten ter tijt toe gehel Hollant
ende Zeeland van Crighs-volck ghelydigh / ende
by sijn Altesse / mitgaders by den Generalen
Stataten anders sal wozden geordoneert. Deso-
sijn die van Amsteldam / om welch te nemen alle
oorsake van dissidentie by eenighe teghens hem-
lieden t' ontrechte ghepreteindert / te bieden / dat
die voorschreven Soldaten fullen Eede doen / van
niemandt te offendieren tegens de Pacificatie / en-
de van sijn voorschreven Excellentie binnen der
voorschreven Stede gecomen sijnde aldaer te be-
sideren; mitg dat van gelijcken niet gheal-
teert en wozde tegens de voorz. Stede enide de
Magistraten van dien / teghens de gemeenevze-
de / ote tegens de satissactie by sijn F. G. der
selver Stede te gheven.

poinct te voldoen, hebben alle het Krijghs-volck ende Garnisoenen van dien metter daet doen
vertrekken. Ende dit al met goede redenen: also niemant gerekent en kan werden Gouverneur van
een plach te zijn, so verre hy de Soldaten ende Crighs-luyden daer binnen sijnde, niet en soude
onder sijn ghebiet hebben. Niet-te-min, om de Burgermeesteren van Amsterdam in alle billigheydt
te vernoeigen, ende om te behoeden die inconvenienten daer voren sy beducht zijn, so is sijn Ex-
cellentie te vreden uyt de voorschreven Knechten regenwoordigh aldaer in soudie sijnde, driehon-
dert Knechten, ende twee Compagnien, uyt die ses aldaer tegenwoordign sijnde, aen te nemen, de
welcke de Conincklike Majesteyt, als Grave van Hollant, sijn Excellentie, als Stadt-houder,
Gouverneur ende Capiteyn Ghenerael, ende de Stadt van Amstelredam den behoorlijcken Fedt
fullen doen, om met den selven de voorschreven Stadt in alle rust, vrede ende eenicheyt te on-
derhouden: Om het welcke oock des te beter te mogen doen, souden de Schurterijen nae oode
usantie ende costuyme der voorschreven Stede weder op ghorecht werden.

III.

Dat die van Amsteldam fullen vry wesen
ende onlast blijven van alle schulden ende lasten
van Hollandt / gemaecth sedert den eersten Januarij 1572. ote als noch te maken tot tendage/
dat henlieden de voorschreven Satissactie volcomelych gheacorderte sal sijn; upghesept die
ghene / daer over splynnen selfs gestremt moghen
hebben. Ende dat over sulcr alle die middelen van
contributien / sedert den eersten Januarij voorschre-
ven opghestelt / ende binneinde de Steden van Hollandt
ende Zeeland / ote een platten Lande loopt heb-
bende / aldaer ende inde vryheyt ende Ambacht-
heertlycheps der voorz. Stede cesseren fullen.

IV.

Item / dat splynnen mede vry fullen wesen
ende onlast blijven van alle schulden ende oncos-
ten by die van Hollandt ende Zeelandt voortstaen
te malien / in 't onderhouden van altschande
Crighs-volck / Oozloogh-schepen ende anders-
sing;

blyten de Stadt Amsterdam, Vrydum ende Ambachtsleerlyckheit van dien, soude mogen gescheiden; mitg dat om alle histerheit, party-
schap ende twilt tusshen den Ingheleuten ende Inwooneren wegli te nemen, ende in plach van
dien goede mutuele affeitie ende onderlinghe
vriendschap t' onderhouden, een sekere plach
binnen der Stadt tot begraffenisle sal gegunt wor-
den de doode lichamen vande afgestorven vande
Gerefomeerde Religie, om de selue begraf-
fisje te doen in alle modeltie, met behoorlyck
gevolgh van personen, souder eenige vermaninghe/
fanck, ote ander uytwendige solemanteyen.

II.

Belanghende dat om alderhande beroerten
ende inconvenienten, die binnen Amsterdam
souden moghen opcomen, te beletten, souden
blyven in tegenwoordigh gebiet ende ongecas-
ceert die ghene, die teghenwoordigh in soudie
zijn, &c. Verklart sijn Excellentie ende de
Staten van Hollant ende Zeeland, 't selfde ver-
soek geheel absurd ende impertinent te sijn;
Also die Satisfactie begeert wort, om te comen
onder 't Gouvernement van sijn Excellentie,
't welck volghende de Pacificatie van node is,
ende niet en staet tot de ghelycke van die van
Amsterdam; maer staet den selfden wel toe al-
fulcke redelijcke conditien te bedingen, als sy-
lieden raetsaem bevinden, om onder 't vooriz.
Gouvernement te comen: maer wort by het te-
genwoordelijck versoek in effect bedonghen,
om niet te comen onder 't Gouvernement van
sijn Excellentie, sulcx myn Heeren vande Ge-
nerale Staten selve, mitgaders oock den Raet
van Staten wel hebben connen verlaeten, te
weten, dat geen Stadt gerekent mach werden
onder 't Gouvernement van sijn Excellentie ge-
reduceert te sijn, so lange als daer niet uyt ge-
togen zijn die Knechten ende Krijghs-luyden,
oock die gene, die met de Generale Staten geu-
neert ende by Eede verbonden zijn. Ende o-
ver sulcx ten eynde Haerlem, Schoonhoven,
Ter Goes, Muyden, &c. verlaeten souden mo-
gen worden onder 't Gouvernement van sijn
Excellentie te sijn, versoek zynde om in dit

I I I.

Dat die van Amsterdam fullen vry wesen,
ende onlast blyven van alle schulden ende las-
ten van Hollant, gemaecth sedert den eersten
Januarij 1572. ote als noch te maken totten
dage toe, dat henlieden de voorschreven Sa-
tissactie volcomelych geacorderte sal sijn; uyt-
geseyt die gene, daer over syluyden selfs ghe-
stemte mogen hebben. Ende dat over sulcx alle
die middelen van contributien, die, om te ver-
vallen de voorschreven lasten ende schulden,
op ghestelt fullen worden, ote alreede binnen
de Steden van Hollandt ende Zeelandt, ote ten
platten Lande loopt hebben, aldaer ende inde
vryheyt der voorschreven Stede gheen place
fullen hebben.

IV.

Maer soovele belanght die penninghen, die
van noode fullen sijn tot de ghemeene defensie
vande Lande van Hollant ende Zeelandt, ende
oock tot onderstant van andere Provincien,
ende voorts om te vervallen 't gunt die van
Hol-

Ang; mits dat sy te vzeden sijn op te byghen
heur quote niet den voortz. van Hollandt ende
Zeeland / In 't gunt op de Generale Staten /
niet consent van sijn Altesse sal omme gheslagen
worden tot preservative van 't ghemeene Landt /
superiorigh toe van piraten / oft onder-
sing tot welvaren van 't selfde Landt: Oock mede
te contribueren nae ouder ghewoonte / In 't
gunt nae voorgaende rechtinghe bevonden sal
werden van noode te zijn / tot betalinge der
schulden by die van Hollandt apart verzagheit
voor den voorschreven ersten January.

Hollant met de andere Provincien sullen heb-
ben te contribueren, sullen die van Amsterdam
voortzaen nae oude hercomen in 't Ruck van de
contributien oft ommeflaghen heo voeghen met
den anderen Litanen vande Staten van Hol-
landt: ende sullen sulcx binnen der voorschre-
ven Stede ende Vryleyt van dien mede intrey
ghebracht werden de middelen van contribu-
tie in d'andere Steden ende over 't gheheele
Landt op ghestelt ende loop hebbende, om te
vervallen de penninghen tot 't gunt voorschre-
ven is nodigh zijnde; ende sullen voorts in al-
les sulcx doen, als des aengaende Staets gewys
by den meerderen stemmen sal worden gecon-
senteert ende besloten, op den voet ende for-
me by den Steden onderlinge geaccoerdeert.

V.

Dat alle der voorschreven Stede Privilegien /
Handt-vesten / Costuymen / Keuren / Rechten
ende Usantien sullen blijven in haer teghen-
woordigh viguer ende onvermindert, na ouder
gewoonte; uitgekeft het geen / daer van niente ghemaeclt is gheweest
in 't leste Articul der pointen sijne Excell. eerst
op 't versoeck van Saiffacie overgegeven; 't
welch / onvermindert een peghelecht sijn gherel-
ighepte / sal blijven gheremitteert totte decisie
van sijn Altesse ende vande voorschreven Gene-
rale Staten; ende dat over sulcx der voorschre-
ven Stede geresluteert wert het recht van haren
pael-kist.

V I.

Dat mede de navigatie ende negotiatie bly-
volghende gheexerceert ende gebordert sal wo-
den / soo ter regard vanne vreemden als inwoon-
ders der voorschreven Stede / ghelyck die van
ouds altyd gheexerceert ende onderhouden is
gheweest / sonder betalinge van Convoy-ghel-
t / oft andere nieuwe onghelden / conformatelijck der
voorschreven Stede Privilegien.

V I I.

Dat de Burghers ende Inwoonders der voor-
schreven Stede / ende van der vryheid van dien/
soo Gheestelijck als Waerlijck / mitgaders de
Collegien / Cloosteren ende andere Gods-huysen
aldaer sijnde / sullen moghen aenbaarden niet-
ter daet ende behouden alle heure goeden in Hol-
landt ende Zeelandt ghelegen / soo roerende als
ontcorende / actien ende credieten / sonder dat van
noode sal wesen daeromme te verfoeken ende te
obtineren enige voordere Ordonnantie in 't gene-
rael oft particulier; niet teghenstaende eenighe
bevelen ter contrarie den Rentmeesters vande Con-
fiscation oft anderien ghedaen / oft als noch te
doen / by wie dattet zp.

V I I I.

Ende oft by sijne Excellentie ghemaecke mochte
worden enighe swartghet og eentghet der voors-
pointen / so zpn die van Amstelredam te vzeden
te submittenen alle differenten daer up sijnen
aan sijn voorschreven Altesse / ende aen den
voorschreven Generale Staten / mits dat sijne
Excellentie van ghelycker doen sal / latende hen
voorschreven van Amstelredam / dien ontverni-
dert / ghenieten de vrucht der voorschreven Pa-
cificatie / ende consequentelijck de voorschreven
vrye ende onverhinderte negotiatie ende naviga-
tie van altehande / soo groote als kleynre Sche-
pen / die aldaer sullen willen arriveren / oft van
daer 't zepl gaen / in Vloten oft sonder Vloten.

V.

Dat alle der voorschreven Stede Privilegien,
Handt-vesten, Costuymen, Keuren, Rechten
ende Usantien sullen blijven in haer teghen-
woordigh viguer ende onvermindert, na ouder
gewoonte; uitgekeft de ghenen die staende
ende durende dese troubelen, ende sedert ver-
cregen ende inghebracht sijn: Ende noepende 't
gene daer van mentie gemaect is geweest in 't
leste Articul der pointen sijne Excell. eerst op 't
versoeck van Saiffacie overgegeven, sal 't self-
de blijven gheremitteert tot de decisie vande
Generale Staten, ghelyck oock doen sal de ques-
tie vande pael-kist.

V L

Dat mede de navigatie ende negotiatie dien
volghende gheexerceert ende gevorderd sullen
worden, soo ten regard van vreemde als Inwoon-
ders der voorischreven Stede, gbelijck die van
ouds altyd gheexerceert ende onderhouden is
gheweest, midts betalende Convoyghelt ende an-
dere lasten by den Staten opgestelt, om te ver-
vallen 't gunt in 't vierde Articul gheseyt is.

V I I.

Dat mede de Burghers ende Inwoonders der
voorschreven Stede, ende van der Vryheydt van
dien, soo Gheestelijck als Waerlijck, mitgaders
de Collegien, Cloosteren ende andere Gods-huysen
aldaer sijnde, in conformatie ende nauwtwissen
der Pacificatie, sullen mogen aenvaarden niet-
ter daet ende behouden alle heure goeden in
Hollandt ende Zeelandt gelegen, soo roerende als on-
roerende, actien ende credieten, sonder dat van
noode sal wesen daeromme te verfoeken ende te
obtineren enighe vordere Ordonnantie in 't ge-
nerael oft particulier, niet tegenstaende eenighe
bevelen ter contrarie den Rentmeesters vande Con-
fiscation oft anderien ghedaen, oft als noch te
doen, by wie dattet sy.

V I I I.

Ende oft die van Amstelredamme, niet tegen-
staende alle dese redelijcke presentatiën, vorder-
souden willen opiniatieren, so is sijne Excellentie,
om alle voldoens wille, te vreden, twece of drie
personen te deputeren, mits dat myn Heeren de
Generale Staten van ghelycke doen: dewelcke
op die pointen der Saiffacie berorrende, met-
ten anderen confereren, ende het point by de
Pacificatie besloten, te weten, dat alle de Steden
onder de commissie van sijne Excellentie be-
grepen, onder sijne Gouvernement moeten comen,
ende het equipollent van dien aen een syde stel-
lende, metten anderen communiceren onder wat
conditie het selfde in alle redelijckheit ende bil-
lijckheydt behoort te geschieden, waer toe sijne
Excell. sich gaerne beryct salaten vinden.

Protesteren mits desen voor Godt ende gantche Werelt, dat aen sijne Excellentie ofte Staten
van Hollandt niet en staet, dat de Burghers van Amsterdam niet en geraken tot haer oude pro-
periteit, welvaert ende gewoonlijcke neringe ende negotiatie, dewelcke hen luyden met alle
redelijckheit ende bilijckheydt gepresenteert wort; maer allcentlijck de Burgermeesteren van Amstel-
redam toe geschreven moet werden, door die moetwilligheyt van de welcke dese sake ghedelayeert
wert, elcke de Burgeren middelertijdt van het voorschreven beneficie versterken blyven.